

ת"פ 55416/12/13 - מדינת ישראל נגד ג י ל

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 55416-12-13 מדינת ישראל נ' ל

בפני
בעניין: כבוד השופט אביטל חן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
ג י ל

הנאשמים

גזר דין

הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירות שעניינן גניבת כרטיס חיוב, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות והונאה בכרטיס חיוב.

על פי אישום מס' 1, ביום 31/8/12 בשעה 11:00 בהיותו שותפו לדירה של מ נ ב (להלן: "המתלונן"), נכנס הנאשם לחדרו של המתלונן ונטל את כרטיס האשראי שלו.

על פי אישום מס' 2, ובהמשך למתואר באישום מס' 1, רכש הנאשם מחנות בשם "סלופת" מוצרים בשווי ₪ 1,240 וכן רכש בסופרמרקט מוצרים בשווי 200 ₪.

טיעוני הצדדים לעונש

בטיעוניה לעונש מתייחסת התביעה לעברו הפלילי הקודם של הנאשם בעבירות אלימות, בגין ריצה שתי תקופות מאסר המצטברות לשנה ו-7 חודשים.

נוכח קביעת שירות המבחן כי הנאשם נמצא בסיכון להישנות עבירות בעתיד ובהעדר שיתוף פעולה עם שירות המבחן מבקשת התביעה להשית על הנאשם מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי למתלונן.

מנגד, מציין הסנגור את חלופ הזמן ממועד ביצוע העבירות (כ-3 שנים), מבלי שנפתחו תיקים פליליים נגד הנאשם, העובדה שהוא עובד למחייתו מקיים אורח חיים נקי מעבריינות ועתיד להינשא בחודשים הקרובים.

עמוד 1

ביחס לעבירות, טוען הסנגור כי מדובר במעשים הנמצאים ברף הנמוך של העבירה.

במעמד הטיעונים לעונש שמעתי את אמו של הנאשם ואת בת זוגו אשר תיארו את השינוי שעבר הנאשם, אורח החיים התקין שהוא מנהל, והשפעת עונש המאסר האחרון על חייו.

באותו דיון הוגש מכתב מאת אביו של הנאשם אשר סיפר על התבגרותו של הנאשם בשנה שחלפה, חזרתו לחיק המשפחה והתנהגותו באחריות ובבגרות.

כן הוגש לעיוני מכתבו של הרב איתן אקשטיין מנכ"ל רטורנו, ובו סיפר כי בשנה שחלפה הוכיח הנאשם את יכולתו ליישם את הנלמד בקהילה, יכולתו לבקש עזרה ולעמוד על חולשותיו. לדבריו, הנאשם חי כיום בכנות מלאה באופן בו ארוסתו מכירה את כל פרטי עברו וכי יחד השניים בונים עתיד המבוסס על שותפות ואמת, דבר המוכיח כי הנאשם החליט לערוך שינוי בחייו. בנוסף, ציין את החלטתו של הנאשם לחזק את הקשר עם משפחתו ומאמין כי הנאשם עלה על הדרך הנכונה.

שמעתי אף את הנאשם במועד הטיעונים לעונש, אשר סיפר כי עבר תהליך ארוך, השתקם, חדל להשתמש בסמים, הודה בביצוע המעשים והביע חרטה עליהם. הנאשם מבקש שלא להטיל עליו עונש מאסר ומסביר כי עונש כזה יסיגו לאחור.

תסקיר שירות המבחן

הנאשם בן שנה, רווק. בן למשפחה המונה נפשות. הוריו בשנות ה.. לחייהם, אביו עובד בתעשייה האווירית ואמו בתחום ההי טק. לנאשם אח בן שנה, המרצה עונש מאסר ממושך ב. בגין עבירות בתחום הסמים. הנאשם מתגורר עם בת זוגו בדירה שכורה.

לאורך שנות ילדותו חווה הנאשם קשיים לימודיים וקשיים רגשיים. בגיל שנה סבל מהתקפי זעם כלפי משפחתו וסביבתו וגילה התנהגות אובדנית וקשיי הסתגלות שהובילו למעורבות שולית ואלימה, להתמכרות לסמים ולאכזריות ולנשירה ממערכת החינוך לאחר 10 שנות לימוד.

הנאשם התגייס לצה"ל אך לאחר שנה נפלט מהמסגרת הצבאית בשל בעיות בריאותיות. לדברי הנאשם במהלך שירותו הצבאי הוסיף להשתמש בסמים ועם שחרורו מהצבא, השתלב לראשונה בטיפול ב"רטורנו", שם שהה כ-7 חודשים ובהמשך למשך תקופות נוספות.

למרות ניסיונותיו לשקם את חייו, דיווח הנאשם לשירות המבחן על אורח חיים לא יציב, קשיי הסתגלות למסגרות, חוסר יציבות תעסוקתית, מעורבות בפלילים בתחום הסמים והאלימות, בעטיין אף ריצה עונשי מאסר בפועל.

לדברי הנאשם, מאז שחרורו ממאסרו האחרון לפני למעלה משנה הוא מקיים מערכת יחסים זוגית, עובד לפרנסתו ומקיים אורח חיים שומר חוק.

היסטוריה עבריינית ועבירות נוכחיות

מגיליון הרישום הפלילי של הנאשם עולה כי בשנת 2011 הורשע הנאשם לראשונה בשורה של עבירות אלימות כלפי הוריו ונדון למאסר בפועל בן 7 חודשים ומאסר מותנה. בשנת 2012 נדון הנאשם ל-12 חודשי מאסר שוב בשל עבירות אלימות נגד הוריו והפרת תנאי מעצר.

באבחון שנערך לנאשם בשנת 2012, במסגרת הפנייתו לשירות המבחן בתיקים קודמים נמצא כי הנאשם סובל מחסכים רגשיים ונפשיים ומהתמכרות לסמים ולאalkohol. הנאשם נקלט ב"מלכישוע" כחלופת מעצר אך כעבור חודשיים נמלט מן המקום, ובהמשך, הסגיר את עצמו למשטרה ונדון לשנת מאסר.

ביחס לעברו הפלילי מתאר הנאשם את קשייו הרגשיים והנפשיים אשר הובילו אותו להתחברות לנוער שוליים ולהתמכרות לסמים ולאalkohol. בעבר ביטא הנאשם כעס כלפי הוריו, אשר לדעתו התקשו לסייע לו בהתמודדות עם קשייו.

ביחס לעבירות עליהן עומד הנאשם לדין, תיאר הנאשם מצוקה כלכלית אותה חווה עם שחרורו ממאסר, ואשר הובילה אותו לנ ג דרך אימפולסיבית. הנאשם מייחס את התנהגותו הפלילית לסביבתו ולקשייו הכלכליים. שירות המבחן מציין בתסקיר כי לצד יכולתו של הנאשם ליטול אחריות על מעשה העבירות, קיים קושי להעמיק עימו בבדיקת דפוסי התנהגותו הבעייתיים לרבות התמכרותו לחומרים פסיכואקטיביים.

הנאשם הביע חרטה על מעשיו וביטא צער על הפגיעה במתלונן. לדבריו, פיצה את המתלונן אך לא המציא לבקשת שירות המבחן מסמך בענין.

ביחס להתמכרותו בסמים, טוען הנאשם כי כיום הוא עושה שימוש מזדמן בסמים ובאלכוהול אך שולל בעיה וצורך בטיפול בתחום זה. בדיקה לאיתור סם שנערכה לנאשם ביום 3/3/15 נמצאה תקינה. לבדיקה שניה אליה הוזמן בחלוף חודשיים לא התייצב, לדבריו, בשל עומס בעבודה.

שירות המבחן מציין כי הנאשם אינו מטופל רגשית אם כי ביטא נכונות להשתלב בטיפול פסיכיאטרי להתמודדות עם קשייו באופן פרטי ולא במסגרת שירות המבחן.

הערכת סיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום

שירות המבחן מציין התרשמותו כי הנאשם גדל בבית מתפקד אם כי הוריו ומסגרות החינוך בהן שהה התקשו להיענות לקשייו הרגשיים והנפשיים ולספק לנאשם מסגרת מכילה ומציבת גבולות, דבר שהוביל לחסכים רגשיים ונפשיים, דימוי עצמי נמוך, חוסר אמון, קשיי הסתגלות, תחושת בדידות וקושי בקבלת סיוע, בין היתר על רקע התמכרותו של הנאשם לחומרים פסיכואקטיביים והתנהגויות אובדניות.

להערכת שירות המבחן בוצעו העבירות על רקע קווי אישיותו של הנאשם.

לצד אלו, מציין השירות כי כיום ניכר כי הנאשם עושה רושם להימנע ממעורבות פלילית, נמצא בזוגיות מזה כשנה, מעוניין להינשא לבת זוגו, להקים משפחה ולשמור על אורח חיים תקין.

תחת גורמי הסיכון מציין שירות המבחן כי סנקציות משפטיות שהוטלו על הנאשם בעבר לא הועילו וכי לנאשם קושי בוויסות דחפים בייחוד במצבי משבר בהם עלול לפעול בהתנהגויות המתאפיינות בהרס ובפגיעה עצמית, תוקפנות ואלימות נגד סביבתו.

ביחס לשימוש שעושה הנאשם באלכוהול ובסמים מציין שירות המבחן כי הדבר מהווה סיכון להתדרדרות נוספת בתחום לאור עברו ההתמכרותי.

שירות המבחן מציין התרשמותו מהנאשם כאדם דכאוני, המתקשה לתת אמון בסביבה ולבקש עזרה, דבר שאפיין אף התנהלותו בקשר עם שירות המבחן, בקושי לשתף פעולה ולמסור מידע.

להערכת שירות המבחן, ללא טיפול, ובפרט ברגעי משבר נמצא הנאשם בסיכון להתדרדר מבחינת השימוש בסמים ולהתנהגותו המתאפיינת בפגיעה עצמית ובתוקפנות כלפי סביבתו.

לפיכך, נעדר שירות המבחן המלצה טיפולית בעניינו של הנאשם.

דין וגזירת דין

מתחם העונש ההולם

בהתאם להוראת סעיף 40 ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחם הענישה ההולם בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בבצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנוהגת.

הנאשם הורשע במספר עבירות המהוות מסכת עובדתית אחת ויש לראות בהן אירוע אחד בהתאם ל"מבחן הקשר ההדוק" שאומץ בדעת הרוב בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 29/10/14) והפסיקה שבעקבותיו

(רע"פ 4760/14 אדוארד קיסלמן נ' מדינת ישראל (מיום 7/5/15); ע"פ 4316/13 מדינת ישראל נ' חג'אמה (מיום 30/10/14); ע"פ 2519/14 קיעאן נ' מד"י (מיום 29/12/14); ע"פ 4289/14 חנונה וברבי נ' מדינת ישראל (מיום 21/1/15)).

לפי סעיף 40 יג לחוק העונשין ייקבע עונש כולל לעבירות כולן.

בת"פ (מחוזי-ים) 1271/00 מדינת ישראל נ' משה. נקבע:

"מגמת החמרה בענישה ראויה גם לגבי עבירות השימוש בכרטיס החיוב. אמצעי תשלום זה הפך בשנים האחרונות למרכזי ונפוץ ביותר. אמינות המסחר באמצעותו מחייבת, כי השימוש בו ייעשה על-ידי הבעלים בלבד. לפיכך, כל שימוש בידי מי שאינו מורשה לכך, וכל שכן בידי מי שגנב את הכרטיס, עלול לשבש את מהלך המסחר התקין ולפגוע באמינותו של אמצעי מסחרי זה."

הערך המוגן בעבירה של הונאה בכרטיס חיוב הינו זכות הציבור להגנה על קניינו. מדובר בסכומי רכישה שאינם מאוד גבוהים, אך מעבר לפגיעה הכלכלית במתלונן יש לתת את הדעת לעובדה שכרטיס האשראי נגנבו מחדרו של המתלונן שהיה שותפו לדירה של הנאשם, ותוך ניצול האמון בין השניים.

בחינת הפסיקה הנוהגת מעלה כי במקרים דומים בהם הורשעו נאשמים בעבירות אלו (בכתב אישום אחד) הושטו עליהם עונשיה הנעים החל ממאסר מותנה בצירוף עונשים נלווים ועד חודשי מאסר בודדים, שאפשר שירוצו בעבודות שירות:

בת"פ 1891-10-10 מדינת ישראל נ' פם וייט (ניתן ביום 31/1/10) הורשע נאשם על פי הודאתו בביצוע עבירות של גניבת כרטיס חיוב, הונאה בכרטיס חיוב בנסיבות מחמירות וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. בעברו עבירות סמים מסוג פשע, וקביעת אחריות בבית משפט לנוער בעבירות שעניינן גניבה וסמים מסוג עוון. שווי העסקאות עמד על 4,000 ₪. בית המשפט השית על הנאשם 12 חודשי מאסר מותנה, ושל"צ בהיקף 160 שעות.

בת"פ 2363/08 מדינת ישראל נ' מרגריטה אפל (ניתן ביום 10/1/10) הורשעה הנאשמת בעבירות של גניבת כרטיס חיוב, הונאה בכרטיס חיוב וקבלת דבר במרמה. הנאשמת היתה בת 21 שנה ועבדה כקופאית בסופר. אחד הלקוחות שכח את הכרטיס והיא ביצעה בו רכישות בסך 4,000 ₪. בית המשפט נמנע מהרשעתה והשית עליה של"צ וצו מבחן לשנה.

בת"פ 2100/06 מדינת ישראל נ' אלן מילייקובסקי (ניתן ביום 21/5/2009) הורשע הנאשם ב-2 עבירות של גניבת כרטיס חיוב, 2 עבירות הונאה בכרטיס חיוב וקבלת דבר במרמה, בכך שביצע רכישות בסך של כ-2,000 ₪. בעת גזירת עונשו ריצה הנאשם עונש מאסר בתיק אחר. בית המשפט השית על הנאשם 6 חודשי מאסר בחופף למאסר שמרצה ומאסר מותנה.

בת"פ (י-ם) 12361-02-11 מדינת ישראל נ' לוגסי (ניתן ביום 3.3.13), הורשע נאשם בהתאם להודאתו בביצוע עבירות של גניבת כרטיס חיוב, הונאה בכרטיס חיוב, גניבה ועוד. הנאשם ביצע רכישות בכרטיס החיוב הגנוב בסך של 1,760 ₪. ידון ל-6 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

ת"פ (נת' 28709-08-11 מדינת ישראל נ' דבש (ניתן ביום 13.5.13), הורשע נאשם על פי הודאתו בביצוע עבירות של גניבת כרטיס חיוב, הונאה בכרטיס חיוב וקבלת דבר במרמה. הנאשם הינו צעיר ללא עבר פלילי. היקף העסקאות בכרטיס האשראי הגנוב הינו בשווי של כ- 2,000 ₪. הנאשם נידון ל- 4 חודשי מאסר על תנאי.

בהתאם לכללי הבניית ענישה אני סבור כי מתחם הענישה לכתב האישום כולו נע בין מאסר מותנה ל 4 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים לנאשם

הנאשם בן 29 שנה, הודה בביצוע העבירות והביע חרטה עליהן.

לאורך השנים, התגלו קשיים רגשיים ונפשיים, אשר גררו אחריהם מעורבות בפלילים וריצוי עונשי מאסר, התמכרות לחומרים פסיכואקטיביים, נשירה ממערכת החינוך, חוסר ביציבות תעסוקתית ועוד.

הנאשם שוחרר ממאסר לפני למעלה משנה, עובד למחייתו, מקיים קשרים קרובים עם משפחתו ועתיד להינשא בקרוב.

עברו הפלילי של הנאשם כולל בעיקר הרשעות בעבירות אלימות, וללא הרשעות בעבירות דומות.

הנאשם נוטל אחריות על מעשיו, אך מתקשה להבין לעומק את דפוסי התנהגותו הבעייתיים לרבות התמכרותו לחומרים פסיכואקטיביים.

בענין זה, לנאשם עבר התמכרותי לסמים ולאכזוהול, ועל אף תקופות ארוכות בהן עבר טיפולי גמילה, אין לדעת בוודאות כי אכן מדובר בבעיה השייכת לעברו של הנאשם ולא תחזור על עצמה.

שירות המבחן מסכם תסקירו באופן שאינו אופטימי ולפיו בהעדר טיפול, ובפרט ברגעי דחק, עלול הנאשם להעמיק לתוך השימוש בסמים ובאלכוהול ולחזור להתנהגויות מהעבר המתאפיינות בפגיעה עצמית ובתוקפנות כלפי סביבתו.

עם זאת, חלפו כ-3 שנים ממועד ביצוע העבירות, לאחריו ריצה הנאשם מאסר בתיקים אחרים שהתנהלו נגדו, ממנו שוחרר לפני למעלה משנה. ממועד שחרורו נראה כי הנאשם עושה מאמצים לקיים אורח חיים תקין ונורמטיבי, והינו מביע שאיפות להינשא, להקים משפחה ולחיות חיים תקינים.

בנסיבות העניין, אני סבור כי השתת עונש מאסר, ואף לריצוי בדרך של עבודות שירות עלול להסיט את הנאשם מהדרך החיובית בה החל לצעוד. מדובר בנתיב שעודנו שביר ולפיכך אמנע מהשתת עונש מאסר לסוגיו.

נתתי משקל לכך שמעשיו של הנאשם, מבלי להקל בחומרתם אינם נמצאים ברף הגבוה של העבירה, ולחלוף הזמן ממועד ביצועם.

עם זאת אבקש להעיר כי אין להתעלם כאמור מן הצורך בטיפול. מצבו של הנאשם מצריך טיפול משמעותי בין אם ע"י שירות המבחן ובין אם ע"י גורם פרטי. נראה כי הנאשם טרם בשל לקבל טיפול כזה ולהפיק תועלת הימנו, אך ללא טיפול מתאים עלול המשיב מול המשבר הבא לשוב להתנהגות פורצת גבולות.

לאור השיקולים שהובאו לעיל, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

- 1. קנס כספי בסך ₪1500. מזכירות תחלט סך בן 1000 שח המצוי בקופת בית המשפט ככל שישנו כזה. היתרה תשולם עד 15/9/15.**
- 2. ארבעה חודשי מאסר וזאת על תנאי למשך 36 חודשים מהיום, אם יעבור הנאשם משך תקופה זו עבירה נגד הרכוש.**

ניתן היום, ג' אב תשע"ה, 19 יולי 2015, בנוכחות הצדדים.